

Haitian Creole

7 Lejann ak Facts Sou Timoun Bileng Aprantisaj Lang

Men kèk nan mit komen yo ke paran yo ka tandè-yo mete dosye a tou dwat:

1. **Lejann:** Ekspoze tibebe ak timoun piti nan plis pase yon lang ka lakòz reta nan devlopman lapawòl oswa lang yo.

Reyalite: Milestones nan devlopman pre-lang se menm bagay la tou nan tout lang. Menm jan ak lòt timoun, timoun ki pi bileng yo pale premye mo pa laj youn (dm, manman, papa). Pa laj de, timoun ki pi bileng ka itilize de mo mo (d., Boul mwen, pa gen okenn ji). Sa yo se menm etap enpòtan devlopman yo pou timoun ki aprann sèlman yon sèl lang. Yon timoun piti bileng ta ka melanje pati nan yon mo ki soti nan yon lang ak yon pati nan yon lòt lang. Pandan ke sa a ta ka fè li pi difisil pou lòt moun konprann siyifikasyon timoun lan, se pa yon refleksyon nan devlopman nòmal oswa retade. Kantite total mo (sòm mo ki soti nan lang yo timoun lan ap aprann) yo ta dwe konparab ak kantite timoun nan yon laj menm pale yon lang.

2. **Lejann:** Pale de lang nan yon timoun ka lakòz yon twoub lapawòl oswa lang.

Reyalite: Si yon timoun bileng gen yon pwoblèm lapawòl oswa lang, li pral montre nan tou de lang yo. Sepandan, pwoblèm sa yo pa koze pa aprann de lang. Bilingualism ta dwe prèske pa janm itilize yon eksplikasyon pou maladi lapawòl oswa lang.

3. **Lejann:** Aprann de lang ap konfonn pitit ou.

Reyalite: Gen kèk timoun bileng ka melanje regleman gramè de tan Zan tan, oswa yo ka itilize mo ki soti nan lang yo nan menm fraz la (Se konsa, "ji ki gen plis ji" [mwen vle plis ji]). Sa a se yon pati nòmal nan devlopman lang bileng epi li pa vle di ke pitit ou a se konfonn. Anjeneral pa laj 4, timoun yo ka separe diferan lang yo men yo ka toujou melanje oswa melanje tou de lang yo nan menm fraz la nan okazyon. Yo pral finalman aprann separe de lang yo kòrèkteman.

4. **Lejann:** Timoun ki gen pwoblèm lapawòl oswa langaj ka gen plis difikilte pou aprann yon dezyèm lang.

Reyalite: Timoun ki gen twoub lapawòl ak langaj ka gen plis difikilte pou aprann yon dezyèm lang, men rechèch montre anpil ka fè sa avèk siksè.

5. **Lejann:** Timoun Bileng ap gen pwoblèm akademik lè yo kòmanse lekòl.

Reyalite: Anviwònman lekòl la ki pi byen suiv timoun bileng depann de laj timoun nan. Immersion nan yon salklas ki pale lang angle se apwòch ki pi bon pou timoun ki pi piti, men li pi piti efikas pou elèv ki pi gran yo. Pa egzanp, timoun ki pi gran nan lekòl segondè ta pi byen sèvi pou jwenn ansèyman nan lang yo konnen pandan yo ap aprann anglè. Rechèch montre anpil avantaj akademik pou yo te bileng, ki gen ladan siperyè rezoud pwoblèm ak ladrès Multitech, osi byen ke ogmante fleksibilite mantal.

6. **Lejann:** Si yon timoun pa aprann yon dezyèm lang lè li piti, li pap janm pale.

Reyalite: Malgre fènèt ideyal langaj la se pandan premye ane yo nan lavi a - peryòd ki pi rapid nan devlopman sèvo-timoun ki pi gran ak granmoun ka toujou vin pale nan yon dezyèm lang.

7. **Lejann:** Si yon timoun pa egalman pale nan lang yo, li pa vrèman bileng.

Reyalite: Anpil moun ki bileng gen yon lang dominan, sa ki ka chanje sou tan, depann de konbyen fwa yo itilize lang lan. Nan EtaZini, li pa estrawòdinè pou lang dominan timoun lan pou timoun Anglè ki gen laj lekòl yo anjeneral pito pale nan lang lan majorite otye de sa paran yo pale. Jis paske yon moun pa egalman pale nan lang yo pa vle di li pa bileng. Regilye itilize ak pratik nan komunikasyon vèbal, ansanm ak ekri ak lekti, ap ede timoun (ak granmoun) kenbe dezyèm lang yo alontèm.

Lòt Enfòmasyon ak Resous:

Fanmi Imigran Panyòl: Simonte difikilte nan rechèch ou an pou yon pi bon avni

Aprann de lang (Asosyasyon Ameriken Lapawòl)

Aprann siy yo. Act Early (CDC.gov) - Objektif pou amelyore bonè idantifikasyon timoun ki gen otis ak lòt andikap devlopmanal pou timoun ak fanmi ka jwenn sèvis ak sipò yo bezwen.

National Clearinghouse pou Akizisyon Lang Anglè

Sous Copyright © 2017 American Academy of Pediatrics ak Asosyasyon Ameriken Lapawòl-Language Asosyasyon Nasyonal Asosyasyon pou Edikasyon Bileng

